

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

129. An pro euitando mortis periculo poßit quis celebrare non ieiunus? Ex quo deducitur, quod excommunicatus, etiam nominatum denunciatus, ob fugiendum mortis periculum celebrans, non peccat? Ex ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

moribundo late infra in Ref. 133. à §. 2. & in aliis eius not. pro hoc casu. Et pro contēto in versum prohibutum sit. huius textus, magis late in 10. 4. tr. 8. ex Ref. 90. §. Vnde non, & in alio versum eius not. sed lege eam per totam & no pigebit.

Alibi in to. 4. tr. 6. Ref. fol. 94.

Sup. hoc primo in Resol. prima post seq. & in aliis eius prima not. & pro secundo infra in Ref. 205. §. 2. ad medium, hoc est ut Sacerdos confeceret, in fermentato, &c. Sup. his vestibus infra in Ref. 178. §. vlt. in principio, & in aliis Resol. & §§. eius annot. pro hac questione, & pro Alibi posito in lin. pen. huius text. in Ref. & §§. designatis in hac & præterita not. Sup. contēto in hac Ref. in 10. 7. tr. 5.

heret Parochus, & non posset propter paupertatem Vicarium sustinere; in his enim duobus casibus concedunt communiter Doctores, posse Sacerdotem plures in die celebrare, & consequenter communicare, eum prohibutum sit Sacerdoti sacrificanti de sacrificio non participare, cap. *comperimus*, de *Consecrat. dist. 2.* modò ieiunus celebrat, aliàs in his casibus non liceret non ieiunum celebrare. Ita Amicus. Ergo particula consecrata non frangit ieiunium naturale, nam secunda vice celebrans, ab Amico, & aliis Doctores communiter, dicitur celebrare ieiunus. Vnde ex his sequeretur, quod si quis laicus bis sumeret Eucharistiam, peccaret quidem, quia bis communicavit contra prohibitionem Ecclesiæ, sed non peccaret, quia contra præceptum Eucharistiam sumpsit non ieiunus; etenim particula consecrata in prima communione non fregit ieiunium naturale; & idem dicendum esset de Sacerdote bis celebrante sine causa, si in prima Missa non sumpsit ablationem.

3. Dices, ex hac opinione, quam docet Hurtadus, sequeretur non esse verum id quod alibi firmanimus, nempe quod si quis sumeret tempore ieiunij quantitatem notabilem formularum consecrarum, frangeret ieiunium; nam si sumptio Hostiæ sacræ non frangit ieiunium naturale, neque dicendum est frangere ieiunium Ecclesiasticum. Respondeo primò, quod nostra opinio roboratur magis auctoritate Patris Fagundez: sed stando in opinione Patris Hurtadi, respondeo esse disparem rationem in utroque casu, nam in casu de ieiunio naturali, sumptio particula consecrata, non est contra finem præcepti, quæ est reverentia debita tanto Sacramento; sed in casu de ieiunio Ecclesiastico, sumptio magnæ quantitatis formularum est contra finem præcepti, quæ est maceratio carnis per vnicam tantum comestionem concessam in die ieiunij: nam ut infra probabo ex Lessio, & aliis, quis nutrireretur, & viveret, si tantum particulas consecratas comederet: ergo. Sed si tibi non arridet hæc responsio, dicam cum Fagundez quod per sumptionem particula consecrata frangitur ieiunium naturale. Ergo, & per sumptionem magnæ quantitatis formularum frangitur etiam ieiunium Ecclesiasticum, ut supra à nobis probatum est.

4. Nota hic obiter, Patrem Hurtadum ubi supra §. 6. n. 144. & 152. sic asserere: [Muy probable es, y seguro en la pratica, dezir y a consejar, que vn Sacerdote que no est ayuno pueda dezir Missa, para comulgar à vn enfermo, que esta tan peligroso que no puede esperar, y ay gran peligro que muera sin recibir el Viatico: y que puede vn Sacerdote conflagrar en pan, que no sea azimo, sino con leuadura: pero no sin todo genero de vestiduras Sacramentales, porque el tener los Sacerdotes vestiduras particulares para celebrat los sacrificios, es de iure gentium: bien es verdad que podra celebrat, sin que estas vestiduras, ò vasos esten conflagrados.] Ita ille; sed de his omnibus alibi à nobis pertractatum est.

RESOL. CXXIX.

An pro evitando mortis periculo possit quis celebrare non ieiunus? Ex quo deducitur, quod si excommunicatus, etiam nominatim denunciatus ob fugiendum mortis periculum celebrat, non peccat. Ex part. 5. tractat. 3. Resol. 39.

§. 1. AD hanc questionem respondeo non posse Sacerdotem in eo casu celebrare Missam, cum celebratio exigeretur in contemptum Ecclesiæ,

& præceptorum eius, quia tunc esset intrinsecè malus: quando verò exigeretur ad alios fines, ut ad audiendam Missam, tunc responderemus secundo cum Sylvestro in summ. verb. *Eucharistia* 2. n. 10. posse Sacerdotem in eo casu celebrare, quia iura positiva excusant à culpa eos, qui in his strictis casibus agunt contra sua statuta, quod potest probari à simili: nam qui excommunicatus etiam nominatim denunciatus ob fugiendum mortis periculum celebraret, non peccaret, ut constat ex cap. *Clerici*, de *Clerico excommunicato ministrante*, in quo culpa temeritatis requiritur ad hoc ut affectus censura Ecclesiastica celebrando peccet, quæ temeritas non reperitur instante ea necessitate; ergo etiam Sacerdos non ieiunus, qui prædicta necessitate coactus celebrat, excusaretur à culpa. Secundo probatur, quia præcepta positiva Ecclesiæ non obligant cum tanto rigore, neque obstat *apostolica*, de *Clerico excommunicato ministrante*. In quo denotatur suspensum celebrantem cum ignorantia, peccatum committere. Responderet enim esse sermonem de ignorantia culpabili, quam quæ debuit tollere, quàmque textus ille appellat crassam & supinam, aut erroneam, cum qua non mirum hominem peccare celebrando, si eo modo ignoravit, suspensionem. At verò ex hoc non sequitur peccatum committere eum, qui certis aliquo ligatus celebrat ad euadendam mortem, quia tunc est in maxima necessitate constitutus, & eadem ratio de celebrante ad euadendum simile periculum, cum ieiunus non est. Hæc Ochagavia de *Sacramentis*, tract. 2. de *Eucharistia*, quest. 12. n. 15.

RESOL. CXXX.

An Sacerdos possit celebrare post cibum ad communiandum infirmum, qui est in articulo mortis? Et notatur, quod in tribus præcipuis casibus possunt Sacerdotes non ieiuni sumere Eucharistiam, & illam consecrare.

Primo propter integritatem Sacrificij, ut quando Sacerdos aquam pro vino in Calice posuit, & illam postea post sumptionem Hostiæ assumpsit; tunc enim non debet consecrare Hostiam, & Calicem, sed solum Sanguinem propter integritatem Sacrificij.

Secundo, quando post assumptionem Calicis, & illam ablationem vidit Reliquias Hostiæ in Patena, vel corporali, tunc licet Sacerdoti sumere illas Reliquias. Et hoc intelligendum est de Reliquiis Hostiæ a se consecratae, etiam si sint parvæ, vel magnæ quantitatis; secus vero de Reliquiis ab alio Sacerdote consecratae.

Tertio, quando celebrans post consecrationem revertitur se non esse ieiunum; vel si post consecrationem Hostiæ Sacerdos deficiat, si adsit alius Sacerdos non ieiunus debet Sacrificium illud perficere, & communicare, dummodo alius Sacerdos ibi non adsit. Ex part. 2. tract. 14. Ref. 66.

§. 1. Affirmatiuam sententiam docuit Minor in *dist. 19. q. 3. ad 5.* & Zanardus in *diversis* de *decis. cas. tempore mortis*, cap. 4. de *Eucharistia* ubi dicitur in casu quo moriens non posset recipere aliud Sacramentum, cessante omnino scandalo. Videtur in hac sententiam inclinare, & adducit sex rationes pro hæc sententia, quam probabilem vocat, Filliucius *rem. 1.* tract. 4. cap. 8. n. 242. contra Valquez in 3. part. tom. 4. *disp. 211. cap. 5. n. 67.*

2. Sed communis opinio omnium DD. contrarie